

СТАНОВИЩЕ

От: Евгений Александров Дайнов, професор по политически науки, доктор по исторически науки, НБУ, политология

Относно: придобиване на научната степен „доктор по политически науки“ 3.3. научна специалност: 05.11.02. Политология, с кандидат **ЕКАТЕРИНА МИХАЙЛОВА**, докторант на самостоятелна подготовка в Докторска програма „Политически науки“ с дисертационен труд под заглавие: **РОЛЯТА НА ДЪРЖАВНИЯ ГЛАВА В ЗАКОНОДАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС. ПРЕГЛЕД НА БЪЛГАРСКИТЕ КОНСТИТУЦИОННИ МОДЕЛИ**

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

От научна гледна точка остава актуален въпросът за мястото и ролята на „държавния глава“ както в разделението на властите, така и в цялостната политическа конструкция на демократичните общества. Макар държавният глава очевидно да не е някаква отделна, четвърта власт, равна на останалите три, все пак той има, поне на моменти (в зависимост от неговото място в съответната конституция на властта) възможности за императивна властова намеса. Това, че в повечето случаи се приема, че държавният глава „олицетворява“ (т.е. дава едно лице на) нацията внася допълнителни въпроси относно пълнотата на неговите пълномощия, имайки предвид почти мистичната същина на подобно „олицетворение“, което не фигурира в концепциите на големите теоретици на разделението на властта, като Лок или Монтескьо. От тази гледна точка, представеният труд е навременен и актуален.

Приложното значение на представения въпрос също не е маловажно. Както посочва и авторът, поради спецификата на фигурата „държавен глава“ в Република България, при всеки по-остър исторически завой веднага се поставя на обществено обсъждане въпросът с границите на неговата власт.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

Авторът проследява гореописаните проблеми при действието на четири български конституции, започвайки с Търновската. Фокусът е върху законодателния процес, описан от автора като: „дейността, през която най-ясно се вижда политическата воля на управлението...

съществен елемент за прокарването на определено разбиране за политиката.

По-специално, задачите на представения труд произтичат от констатираното от автора постоянно връщане на политическия дебат върху въпроса за пълнотата на властта на държавния глава (днес това е президентът) и дифузното обществено чувство, че президентът не разполага с достатъчно правомощия, имайки предвид прекия си избор от народа, който той впоследствие олицетворява. А именно: дали правомощията на държавния глава са балансирани и съразмерни в рамките на днешната парламентарна република и дали не се налага разширяване на рамките на неговата (законодателна) власт?

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Избраният от автора подход е историко-политологически: освен анализа на заявената проблематика в рамките на сегашния обществен договор, се предлага и вкореняване на анализа в историята – т.е. сравнителен анализ на правомощията на държавния глава в предходните три български конституции. Съчетанието между политология и политическа история с юридическите познания (и парламентарния опит) на автора дава, като резултат, особена задълбоченост, релефност и категоричност на анализа.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд (описание и оценка), включително наличие на оригинален принос в науката.

- Систематизирана и анализирана, с оглед на целите на изследването, е наличната литература.

- Направен е системен и критичен преглед на ролите и функциите на държавния глава в четирите конституции. По един новаторски начин се стига до заключението, че в различните периоди различни институции (и дори – комбинация от институции) играят, де факто, ролята на държавен глава.

- Накрая, в труда се предлагат подробни конституционни промени, произтичащи от анализа, с оглед по-адекватно ситуиране на държавния глава в архитектурата на властта.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията,

Публикациите, свързани с темата на дисертационния труд, включват монография и две студии, описани в автореферата. И трите имат пряка връзка с дисертационния труд и са на добро научно равнище.

6. Мнения, препоръки и бележки.

Дисертацията е прекалено дълга (почти 100 000 думи при положение, че в Англия и САЩ минималният издателски праг за книга е 20 000 думи). Тази дължина идва от пасажите, в които авторът прилага своята юридическа квалификация, за да анализира даден проблем член по член и алинея по алинея. Ако се тръгва към публикация на труда като монография, следва той да бъде редактиран с оглед свиване на обема с до 1/3.

7. Заключение с ясно формулирана положителна или отрицателна оценка на дисертационния труд.

Дисертационният труд е зряло, улегнало произведение – плод на труда на високо квалифициран автор със солиден научен и личен (политически) опит в областта на изследвания проблем, както и със солидна подготовка в областта на теорията и методологията. Оценката му би следвало да е много висока.

26 април 2014

Подпис...